

Κύπρος

Πνευματικά και
Πολιτιστικά
Ταξίδια

Ταξίδια Πίστης

ΕΝΑ ΜΟΝΑΔΙΚΟ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΣΤΑ ΠΡΩΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ

Η Κύπρος, "η αέρινη και μακαρία γη" ασκούσε πάντοτε μια ακατανίκητη έλξη. Νησί ξεχωριστό, γαλήνιο και ιερό. Ένας τόπος παραδεισένιος, γεμάτος φυσικές ομορφιές, ιστορία, μνήμες και πολιτισμό. Και το εκπληκτικότερο είναι ότι εδώ, σε ένα τόσο μικρό σε έκταση χώρο θα συναντήσεις ένα τόσο μεγάλο πλούτο μνημείων θρησκευτικής ευλάβειας, με ξεχωριστή αίγλη και γοητεία, στα οποία αποτυπώνεται η όλη ιστορική και πολιτιστική διαδρομή του Χριστιανισμού, από τη γένεσή του μέχρι σήμερα.

Δεν είναι καθόλου τυχαίο, άλλωστε, που η

...Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ...

Κύπρος, το νησί της ομορφιάς, ο τόπος που γεννήσε, σύμφωνα με την ελληνική μυθολογία τη θεά Αφροδίτη, με την εμφάνιση του χριστιανισμού, επιλέγεται ως ο πρώτος τόπος που θα δεχθεί το μεγάλο μήνυμα της νέας θρησκείας. Γίνεται, ουσιαστικά, η πύλη μέσω της οποίας το μήνυμα του Ευαγγελίου απλώθηκε σε όλα τα μήκη και τα πλάτη της οικουμένης. Η αποστολή, μάλιστα, των αποστόλων Παύλου και Βαρνάβα (Κυπρίου στην καταγωγή) εδώ γίνεται σύμφωνα με το θέλημα Καί την επιθυμία του Θεού: "Ούτοι μιν ουν εκπεμφθέντες υπό του Πνεύματος του Αγίου κατήλθον εις την Σελεύκιαν, εκείθεν τε

απέπλευσαν εις την Κύπρον" (Πραξ. Ιγ.4).

Η "επιλογή" τούτη, προίκα και στολίδι μοναδικό για τον τόπο, εκφράζεται μέσα από τα πάμπολλα μνημεία λατρείας και προσευχής, αλλά και το πλήθος των αγίων που σχετίζονται με την αγιοτόκο νήσο, δίνοντας της και το χαρακτηρισμό "Κύπρος η νήσος των Αγίων".

Το Γραφείο Προσκυνηματικών Περιηγήσεων της Εκκλησίας της Κύπρου ανοίγει τις θύρες του για να υποδεχτεί τον προσκυνητή και να μοιραστεί τον πνευματικό πλούτο ενός ολόκληρου θρησκευτικού κόσμου (office@churchofcyprus.org.cy, τηλ. +35722554600, φαξ. +35722346254.

▲ Σε μια υπέροχη τοποθεσία, στην άκρη ενός απότομου λόφου, το μοναστήρι του Σταυροβουνιού προσφέρει πανοραμική θέα προς όλες τις κατευθύνσεις.

◀ (Από αριστερά προς δεξιά)

Βιτρώ, εκκλησία Αγίων Βαρνάβα και Ιλαρίωνος, Περιστέρωνα.

Ανάγλυφη εικόνα, εκκλησία Παναγίας Χρυσαιλιώτισσας, Λευκωσία.

Λειτουργία, εκκλησία Αγίου Προκόπιου, Μετόχι του Κύκκου, Λευκωσία.

Καρπαναριό εκκλησίας Αγίου Σάββα, Λευκωσία.

Βυζαντινές εικόνες.

Εκκλησία Παναγίας Χρυσοπολίτισσας, Πάφος.

Προσκυνηματικά αξιοθέατα και μέρη θρησκευτικού ενδιαφέροντος στην Κύπρο

Ο Θεός "προίκισε" την Κυπραία γη με εντυπωσιακά τοπία και ιδιαίτερες φυσικές ομορφιές. Δαντελωτές ακτές, καταγάλανα ακρογιάλια, επιβλητικά βουνά, καταπράσινα δάση, βιότοπους εξαιρετικής ομορφιάς και μοναδικά οικοσυστήματα και όλα αυτά λουσμένα στο φως του ήλιου. Παράλληλα, η πίστη των κατοίκων της Αγίας Νήσου την κέντησαν και την στόλισαν με αμέτρητα μνημεία και τόπους έκφρασης της θρησκευτικής ευλάβειας. Μνημεία μάρτυρες μιας τεράστιας ιστορικής διαδρομής. Η Κύπρος έχει τόσα πολλά να προσφέρει στον επισκέπτη – προσκυνητή, που ο χρόνος ενός μόνο ταξιδιού φαντάζει υπερβολικά μικρός.

▲ Εκκλησία Αρχαγγέλου Μιχαήλ Γαλάτα.

▲ Καθεδρικός Ναός Αγίου Ιωάννη, Λευκωσία.

▲ Στήλη Αποστόλου Παύλου, Πάφος.

▲ Μονή Αρχαγγέλου Μιχαήλ, Μονάγρι.

▲ Παρεκκλήσι Μονής Αγίου Γεωργίου Αλαμάνου.

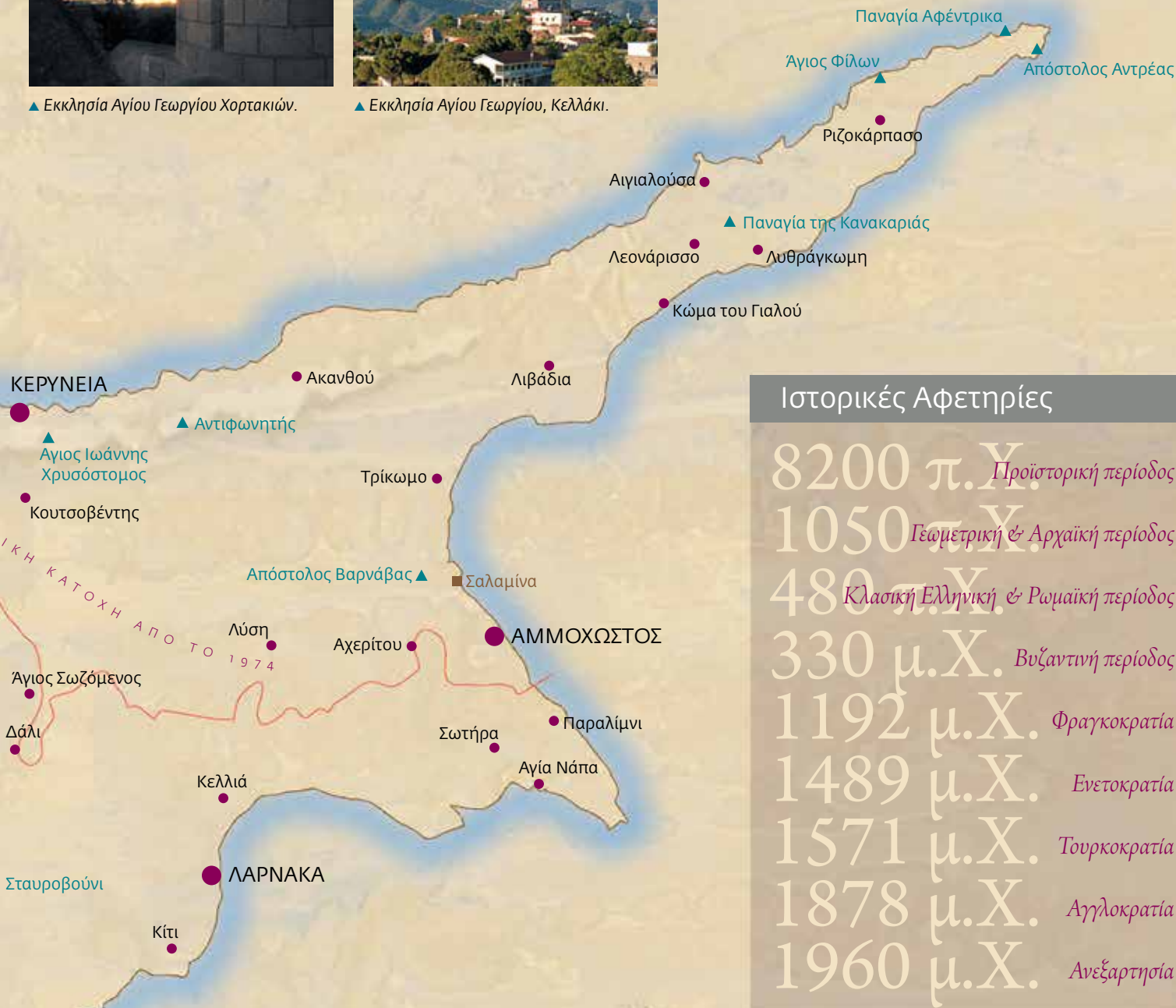
▲ Εκκλησία Τιμίου Σταυρού, Λεύκαρα.

▲ Εκκλησία Αγίου Γεωργίου Χορτακιών.

▲ Εκκλησία Αγίου Γεωργίου, Κελλάκι.

Μια ανάσα μακριά από τους Αγίους Τόπους

Εκμεταλλευθείτε την ευκαιρία, κατά την παραμονή σας στην Κύπρο, για να επισκεφθείτε τους Αγίους Τόπους και να δείτε από κοντά τους χώρους όπου έζησε και θυσιάστηκε ο Ιησούς Χριστός. Η γεωγραφική θέση του νησιού, μια ανάσα, ουσιαστικά, μακριά από την Αγία Γη, παρέχει στον επισκέπτη της τη δυνατότητα, εύκολα, οικονομικά και σύντομα να προσκυνήσει και στα Ιεροσόλυμα, μέσα από τις πάμπολλες κρουαζιέρες, αλλά και τις οργανωμένες αεροπορικές εκδρομές που προσφέρονται στο νησί.

...Ο ΠΡΩΤΟΣ ΤΟΠΟΣ ΠΟΥ ΔΕΧΤΗΚΕ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ...

Ο χριστιανισμός εξαπλώθηκε και ρίζωσε στη Μεγαλόνησο πάρα πολύ σύντομα. Οι Κύπριοι, σύμφωνα με τα κείμενα της Καινής Διαθήκης, ήταν από τους πρώτους που δέχτηκαν το Χριστιανισμό και τον δίδαξαν έξω από τα όρια της Παλαιστίνης.

Ταυτόχρονα, γίνεται και ο πρώτος τόπος που δέχτηκε την αλήθεια του Ευαγγελίου έξω από τα σύνορα των Αγίων Τόπων, όταν το 45 μ.χ., πραγματοποιείται η πρώτη ιεραποστολική

Μια Ανεκτίμητη Κληρονομιά

ΑΜΕΤΡΗΤΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ ΣΗΜΑΔΕΥΟΥΝ ΤΗΝ ΑΥΓΗ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΩΝ ΧΡΟΝΩΝ

περιοδεία, κατά την οποία οι απόστολοι Παύλος και οι Κύπριοι στην καταγωγή Βαρνάβας και Μάρκος, έφθασαν στη Σαλαμίνα και κήρυξαν τη διδασκαλία του Ναζωραίου, "διελθόντες την νήσον άχρι Πάφου" (Πραξ. ιγ' 6).

Στην Πάφο πραγματοποιείται και η βάπτισμα του ρωμαίου ανθυπάτου Σέργιου Παύλου, ο οποίος είναι ο πρώτος γνωστός αξιωματούχος της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, που ασπάζεται το χριστιανισμό.

Σημαντική, βέβαια, για την ιστορία της Κυπριακής Εκκλησίας είναι και η κατοχύρωση του αυτοκέφαλου της, με τον Η' κανόνα της Γ' Οικουμενικής Συνόδου, που έγινε στην Έφεσο το 431 μ.Χ.

Όλη αυτή η ανεκτίμητη κληρονομιά αποδεικνύεται αναμφισβήτητη από το πλήθος των παλαιοχριστιανικών μνημείων, αλλά και από την παρουσία πολλών επισκόπων της Κύπρου στην πρώτη, αλλά και στις επόμενες Οικουμενικές Συνόδους.

▲ Ακτίνες πρωινού φωτός στην εκκλησία Παναγίας Χορτακιώτισσας.

▼ Τρούλλος εκκλησίας Αγίας Παρασκευής, Γεροσκήπου.

▼ Εσωτερικό εκκλησίας Αγίου Λαζάρου, Λάρνακα.

◀ Τοιχογραφίες εκκλησίας Παναγία του Άρακα, Λαγουδερά.

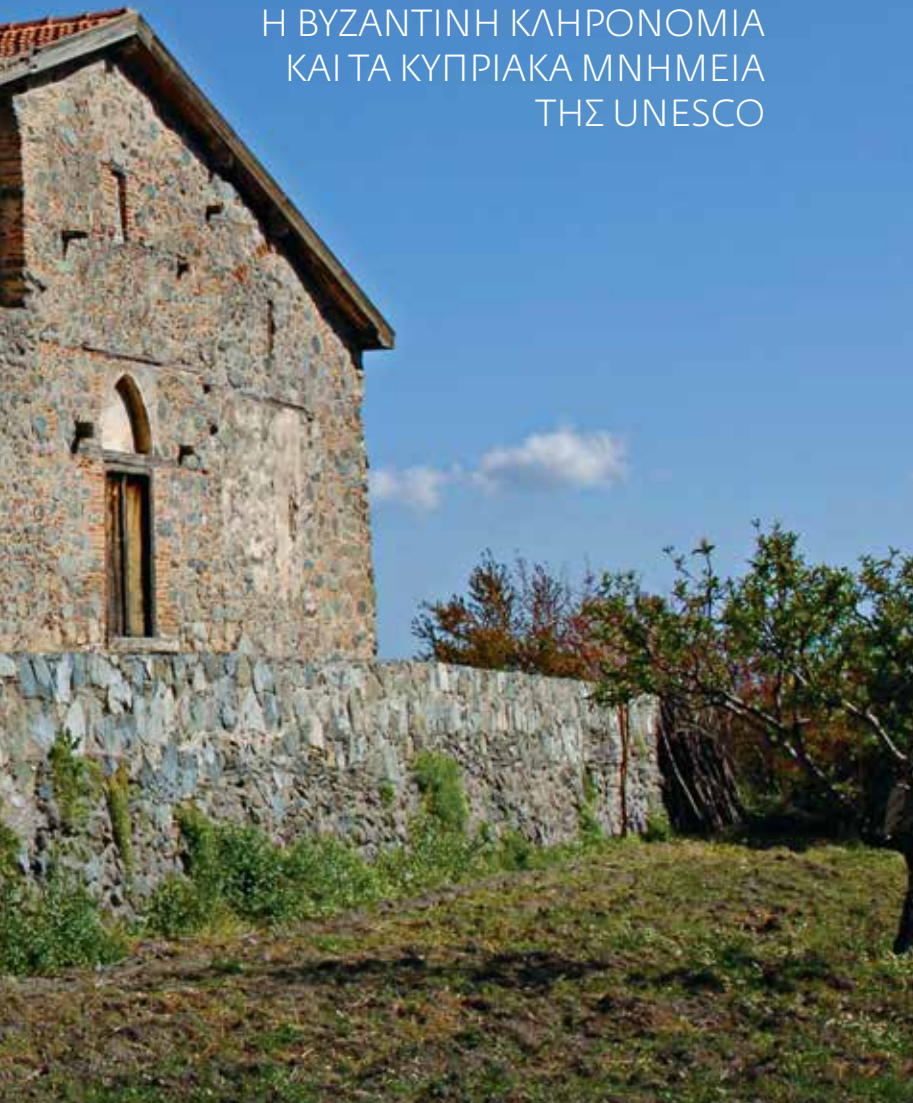
► Η εκκλησία του Τιμίου Σταυρού, Πελένδρι.

Τέχνης Έργα

Η ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ
ΚΑΙ ΤΑ ΚΥΠΡΙΑΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ
ΤΗΣ UNESCO

...ΜΝΗΜΕΙΑ ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΜΙΑΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ...

Η

Κύπρος, φορτωμένη με τις μνήμες του πολυτάραχου παρελθόντος της, με τα μνημεία της να στέκουν μάρτυρες μιας μεγάλης ιστορικής διαδρομής, θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως ένα σημαντικότερο κέντρο μελέτης της βυζαντινής ζωγραφικής και τέχνης. Και τούτο το οφείλει, κατά κύριο λόγο, στο σημαντικό αριθμό μνημείων που διασώζει, στην ποιότητα και το βαθμό διατήρησης αυτού του πλούτου.

Η οροσειρά του Τροόδους, συγκεντρώνει μια σημαντική ομάδα εκκλησιών με μεγάλη

ιστορική, αρχαιολογική, αρχιτεκτονική και καλλιτεχνική αξία με εξαιρετικές αγιογραφίες, που χρονολογούνται από τον 11^ο μέχρι και το 17^ο αιώνα. Η συγκέντρωση μάλιστα αυτή, σε ένα τόσο μικρό γεωγραφικό χώρο, αποτελεί μοναδική, ίσως, περίπτωση στον κόσμο. Αναγνωρίζοντας την αξία τους η UNESCO, έχει ανακηρύξει δέκα από αυτές τις εκκλησίες, ως μνημεία της Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς, όπως είναι η εκκλησία του Αγίου Νικολάου της Στέγης στην Κακοπετριά, της Ασίνου, της Παναγίας του Άρακα στο χωριό Λαγουδερά, κ.λ.π.

▲▲▲ Εκκλησία Παναγίας της Ασίνου.

▲▲ Εκκλησία Αγίων Βαρβάβα και Ιλαρίωνος, Περιστέρωνα.

▲ Εκκλησία Παναγίας του Άρακα, Λαγουδερά.

◀◀◀ Εκκλησία Μεταμόρφωσης του Σωτήρος, Παλαιχώρι.

◀◀ Εκκλησία Αγίου Λαζάρου, Λάρνακα.

◀ Ιστορικό μεσαιωνικό παρεκκλήσι, Πυργά.

Επιζητώντας Ταλήνη

ΘΕΜΑΤΟΦΥΛΑΚΕΣ ΤΗΣ ΠΙΣΤΗΣ
ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Η βυζαντινή αυτοκρατορία και η ορθοδοξία ήταν οι δύο άξονες που επηρέασαν ανεξίτηλα την πορεία της Κύπρου. Το πλήθος των Ιερών Μονών της, οι οποίες κτίστηκαν με τη συνδρομή και χορηγία των ευσεβών Βασιλέων της Κωνσταντινουπόλεως, η εντυπωσιακή αρχιτεκτονική τους, η ιστορία και οι παραδόσεις που συνδέονται μαζί τους, το Μοναστήρι του Κύκκου, το μεγαλύτερο του νησιού, με την εικόνα της Παναγίας, που κατά την παράδοση έχει ζωγραφίσει ο Ευαγγελιστής Λουκάς, η Μονή Μαχειρά, η Εγκλείστρα του Αγίου Νεοφύτου αιογραφημένη από το χέρι του Θεόδωρου Αψευδή, είναι μερικά από

τα σημαντικότερα εκκλησιαστικά μνημεία της νήσου και τα οποία θα τραβήξουν το ενδιαφέρον του επισκέπτη και θα τον συγκινήσουν.

Εδώ ο επισκέπτης – προσκυνητής θα χορτάσει με τα χρώματα και τα αρώματα της φύσης. Θα δοκιμάσει πνευματικές γεύσεις πρωτόγνωρες και μοναδικές. Θα αφουγκραστεί εμπειρίες και βιώματα βγαλμένα μέσα από το πάθος και τη πίστη ενός λαού με ρίζες και αντοχές μακράιωνες. Θα ζήσει έντονες αντιθέσεις και συναισθήματα, θα αντιπαραβάλλει το παλιό με το καινούριο και θα εκτιμήσει τη σύγχρονη πραγματικότητα, μέσα από τη γνώση της παράδοσης.

- ▶ Μονή Αγίου Ηρακλείδου.
- ▶▶ Μονή Αγίας Νάπας.
- ◀ Μονή Παναγίας του Κύκκου.
- ▶▶ Μονή Παναγίας Τροοδίτισσας.

- ▶ Μονή Παναγίας του Μαχαιρά.
- ▶ Μονή Παναγίας Χρυσορρογιτίσσας.
- ▶▶ Μονή Αγίου Νεοφύτου.

...ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΓΕΥΣΕΙΣ, ΠΡΩΤΟΓΝΩΡΕΣ ΚΑΙ ΜΟΝΑΔΙΚΕΣ...

Πολυπολιτισμική Κύπρος

Σε πολλές περιοχές της Κύπρου, ο επισκέπτης έχει την ευκαιρία να συναντήσει μνημεία λατρείας και κτίσματα διαφορετικών θρησκειών και δογμάτων. Μουσουλμανικά τεμένη και Εκκλησίες άλλων δογμάτων συνυπάρχουν ειρηνικά σε ένα διαρκή διάλογο, αναδεικνύοντας τη σπάνια και πλουσιότατη ιστορία και παράδοση αυτού του τόπου.

▶ Καθολική εκκλησία Τέρρα Σάντα, Λάρνακα.

▶ Ένα ιδιαίτερα αξιόλογο μνημείο, το τέμενος Ουμ Χαράμ κτισμένο στις όχθες της Αλυκής στην Λάρνακα δηλώνει τη σχέση της τοποθεσίας αυτής ακόμα και με τον ίδιο τον Μωάμεθ.

...ΠΛΟΥΣΙΕΣ ΣΥΛΛΟΓΕΣ ΕΡΓΩΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ...

▲ Η κόρα του Αγίου Ηρακλειδίου στην ομώνυμη μονή.

▲ Επιγονάτιο που εκτίθεται σε μουσείο.

▲ Ασημένιος σταυρός με Τίμιο Ξύλο.

▲ Εξαιρετο δείγμα Βυζαντινής τεχνοτροπίας του 6ου μ.χ. αιώνα: Το περίφημο ψηφιδωτό της αψίδας του ιερού της εκκλησίας Παναγίας Αγγελόκτιστης, στο Κίτι.

► Η τέχνη της βυζαντινής αιογραφίας είναι και σήμερα πολύ διαδεδομένη στις μονές του νησιού.

Μοναδικά Κειμήλια και Θησαυροί

ΔΕΙΓΜΑΤΑ ΛΑΤΡΕΥΤΙΚΗΣ ΕΚΦΡΑΣΗΣ
ΜΙΑΣ ΛΑΜΠΡΗΣ ΚΑΙ ΠΛΟΥΣΙΑΣ
ΠΟΡΕΙΑΣ

▲ Περίτεχνες αιογραφίες στο αέτωμα του ναού Παναγίας της Ιαματικής.

Η Κύπρος είναι γεμάτη από αρχαιολογικούς χώρους με ξεχωριστή αίγλη και γοητεία, στα οποία καταγράφεται η μακρά ιστορία της. Ο πολιτισμός και η πίστη των ανθρώπων της βρίσκονται ανεξίτηλα αποτυπωμένα σε κάθε μνημείο ή έργο τέχνης.

Αυτό καταφαίνεται και από τα θεμέλια ενενήντα και πλέον παλαιοχριστιανικών βασιλικών, που η σκαπάνη των αρχαιολόγων έφερε στο φως μέχρι σήμερα με τρία, πέντε και επτά κλίτη και στολίζονται με λαμπρά μωσαϊκά δάπεδα και μαρμαροθετήματα, με τις ανάγλυφες ορθομαρμαρώσεις, το μαρμάρينو, γλυπτό διάκοσμο κ.λ.π.

Σημαντικά, επίσης, δείγματα αυτού του πολιτισμού και της βυζαντινής

τέχνης του 6ου αιώνα μ.Χ., θα μπορούσαν να θεωρηθούν τα εντοιχία ψηφιδωτά, όπως αυτά που συναντάμε στο ναό της Παναγίας της Αγγελόκτιστης στο Κίτι.

Παράλληλα, ο επισκέπτης μπορεί να συναντηθεί με τους εκκλησιαστικούς θησαυρούς της Κύπρου και μέσα από τις πλούσιες συλλογές έργων βυζαντινής τέχνης, που εκτίθενται στα διάφορα βυζαντινά Μουσεία και σκευοφυλάκια που βρίσκονται κατάσπαρτα σε όλη την Κύπρο, όπως είναι το Βυζαντινό Μουσείο του Ιδρύματος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ' στη Λευκωσία, το Μουσείο Ιεράς Μονής Κύκκου, το Βυζαντινό Μουσείο Πάφου, το Εικονοφύλακιο της Ιεράς Μονής Αγίου Ιωάννου Λαμπαδιστή, κ.α.

▲ Παλιά εικόνα της εκκλησίας Αγίων Βαρνάβα Και Ιλαρίωνος.

◀ Το Εικονοφύλακιο της εκκλησίας Αγίων Βαρνάβα και Ιλαρίωνος με τοιχογραφία της Παρθένου Μαρίας.

▶ Το Μουσείο Ιεράς Μονής του Κύκκου : Χώρος στον οποίο ο επισκέπτης μπορεί να θαυμάσει ανεκτίμητα έργα τέχνης.

Βαθειές Παραδόσεις

ΜΙΑ ΓΙΟΡΤΗ ΠΟΥ ΔΕΝ ΤΕΛΕΙΩΝΕΙ ΠΟΤΕ

▲ Η βραδινή ακολουθία της Αναστάσεως ή του Καλού Λόγου, όπως ονομάζεται στο νησί, κατά το Μεγάλο Σάββατο.

► Στιγμιότυπο από τη τέλεση του μυστηρίου της βάπτισης σε ορθόδοξο ναό.

Σ την Κύπρο, ο επισκέπτης, έχει την ευκαιρία να συναντηθεί και με μια πλειάδα από παραδοσιακές εκδηλώσεις, γιορτές και πανηγύρια, που λαμβάνουν χώρα σε χωριά και πόλεις απ' άκρο σ'άκρο του νησιού, καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Γιορτές και πανηγύρια που συνυπάρχουν κάτω από τους ήχους της εκκλησιαστικής βυζαντινής μελωδίας και τους ρυθμούς της παραδοσιακής μουσικής.

Η Μεγάλη Εβδομάδα και το Πάσχα, ο Καλός Λόγος, όπως λέγεται εδώ, γιορτάζονται στο νησί

...ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΗΧΟΥΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΜΕΛΩΔΙΑΣ ...

με ιδιαίτερα κατανυκτική μεγαλοπρέπεια. Η γιορτή του Αγίου Πνεύματος ή ο Κατακλυσμός όπως ονομάζεται και ο οποίος γιορτάζεται μοναδικά στην Κύπρο, τα Επιφάνεια, με τον αγιασμό των υδάτων, στις παραλιακές περιοχές τον Ιανουάριο ή ακόμη τα διάφορα τοπικά φεστιβάλ και πανηγύρια που διοργανώνονται στα χωριά τους φθινοπωρινούς και τους καλοκαιρινούς μήνες, μαρτυρούν την επίμονη προσήλωση στις παραδόσεις και τη στενή και μακράιωνη διασύνδεση της τέχνης με τη θρησκευτική λατρεία.

▼ *Ιερά σκεύη για την τέλεση του Αγίου Ευχελαίου.*

▼ *Επιτάφιος.*

► *Κανδήλια στο ιερό της εκκλησίας Παναγίας Χορτακιώτισσας.*

Ένας Παράδεισος για να τον Ζήσετε

ΓΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ
ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ

Τούτος ο τόπος με τα καθάρια ζεστά θαλασσινά νερά, τις απέραντες παραλίες και τις αστροφώτιστες νύχτες, δεν προσφέρει μόνο το παρελθόν του, τα μνημεία, τα φαράγγια και τ' απάτητα βουνά, τον ήλιο, τη θάλασσα και τα πολυτελή ξενοδοχειακά συγκροτήματα με όλες τις ανέσεις.

Προσφέρει απλόχερα τον "σίτον, τον οίνον και το έλαιον" της κυπριακής γης, ως κέρασμα και φίλημα ψυχής και αυτές ακριβώς οι μοναδικές γεύσεις και οι γαστρονομικές εκπλήξεις της κυπριακής κουζίνας κάνουν την "Γλυκεία Χώρα" να ξεχωρίζει.

Μπορεί, βέβαια, η Κύπρος να εξακολουθεί ν' αναπτύσσεται και να ζει έντονα, αλλάζοντας όψη από μέρα σε μέρα, στην περιπλάνηση του όμως ο

επισκέπτης θα βρει εκατοντάδες καφεinedάκια κάτω από τη σκιά κάποιου πεύκου ή μιας κληματαριάς για ένα καφέ, καθώς και δεκάδες ταβερνάκια να σερβίρουν κάποιο νόστιμο κυπριακό μεζέ.

▲ Παραδοσιακό ψήσιμο ψωμιού.

▲ Η μεσογειακή κουζίνα θεωρείται από τις καλύτερες του κόσμου.

► "Τράπεζα" ή μοναστηριακή τραπεζαρία της Μονής Μαχαιρά.

...ΤΟΝ ΣΙΤΟΝ, ΤΟΝ ΟΙΝΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΕΛΑΙΟΝ...

Διαδρομές

Στα βήματα των Αποστόλων Παύλου και Βαρνάβα

Συναρπαστικά αχνάρια της ιστορίας και του πολιτισμού... Μιας ιστορίας που συνδέεται με την διάδοση του Χριστιανισμού στο νησί και από εδώ στο άνοιγμα του σε ολόκληρο τον κόσμο.

▲ Ναός Αγίου Κασσιανού.

Λευκωσία : Παλιά πόλη

- Καθεδρικός ναός Αγίου Ιωάννη
- Βυζαντινό Μουσείο Αρχ. Μακαρίου III
- Ναός Παν. Χρυσαιλιωτίσσης
- Ναός Αγίου Κασσιανού
- Ναός Παναγίας Φανερωμένης
- Ναός Τιμίου Σταυρού Μισσίρικου
- Ναός Αγίου Αντωνίου
- Ναός Αρχαγγέλου Μιχαήλ Τρυπιώτη

▲ Ναός Παναγίας Αγγελόκτιστης, Κίτι.

Πολυπολιτισμική Κύπρος

Σημαντικά προσκνήματα:

- Λάρνακα (Εκκλησία Αγίου Λαζάρου)
- Δρομολαξιά (Τέμενος Ουμ Χαράμ ή Τεκκές Χαλά Σουλτάν)
- Κίτι (Εκκλησία Παναγίας Αγγελόκτιστης)
- Κιβισίλι (Εκκλησία Παναγίας)
- Κλαυδιά (Εκκλησία/τέμενος Αγίας Αικατερίνης)
- Πυργά (Γοτθική εκκλησία Παναγίας Στάζουσας)
- Πυργά (Βασιλικό παρεκκλήσι)
- Μονή Σταυροβουνίου

Η Τιμητική Προσκύνηση του Τιμίου Σταυρού

Σταθμός για την τιμή και ευλάβεια προς τον Τίμιο Σταυρό αποτελεί η κάθοδος στην Κύπρο της Αγίας Ελένης, η οποία επιστρέφοντας από τους Αγίους Τόπους, αγκυροβολεί στο νησί, κτίζει τη μονή Σταυροβουνίου και την προικίζει με κομμάτι από τον Τίμιο Σταυρό, ήλους, καρφιά με τα οποία κάρφωσαν τον Χριστό στο Σταυρό, καθώς και με το Σταυρό του ευγνώμονος ληστού. Παράλληλα, η Αγία Ελένη αφήνει στην Κύπρο και κομμάτι από την Ιερή Κάνναβο, το σκονί με το οποίο έδεσαν τα χέρια του Ιησού, οδηγώντας Τον προς το Σταυρό.

▲ Μονή Σταυροβουνίου.

Σημαντικά προσκνήματα:

- Μονή Σταυροβουνίου
- Τόχνη
- Λεύκαρα
- Πελένδρι
- Κουκά
- Όμοδος
- Ανώγυρα
- Τσάδα

▲ Ναός Αγίου Νικολάου Στέγης.

Μνημεία της UNESCO Περιοχή Σολέας

Σημαντικά προσκυνήματα:

- Νικήταρι (Ναός Παναγίας της Ασίνου)
- Γαλάτα (Ναός Παναγίας της Ποδίθου)
- Κακοπετριά (Ναός Αγίου Νικολάου της Στέγης)

▲ Μουσείο Μονής Αγίου Ιωάννη Λαμπαδιστή.

Μνημεία της UNESCO Περιοχή Μαραθάσας

Σημαντικά προσκυνήματα:

- Καλοπαναγιώτης (Μονή Αγίου Ιωάννη Λαμπαδιστή)
- Μουτουλάς (Ναός Παναγίας)
- Πεδουλάς (Ναός Αρχαγγέλου Μιχαήλ)

▲ Μονή Παναγίας του Άρακα.

Μνημεία της UNESCO Περιοχή Πιτσιλιάς

- Λαγουδέρα (Μονή Παναγίας Άρακα)
- Πλατανιστάσα (Ναός Σταυρού του Αγιασμάτι)
- Πελένδρι (Ναός Τιμίου Σταυρού)
- Παλαιχώρι (Ναός Μεταμορφώσεως του Σωτήρος)

Μοναχισμός/Ασκητισμός

Σημαντικά προσκυνήματα:

- Ορούντα (Μονή Αγίου Νικολάου)
- Καλοπαναγιώτης (Μονή Αγίου Ιωάννου Λαμπαδιστή)
- Μονή Παναγίας του Κύκκου
- Πρόδρομος (Μονή Παναγίας Τρικοικιάς)
- Πρόδρομος (Μονή Παναγίας Τροοδιτίσσης)

◀ Μονή Παναγίας του Κύκκου.

Βυζαντινή Τέχνη στην Κύπρο-Δυτικά

Σημαντικά προσκυνήματα ● Περιστερώνα (Εκκλησία Αγίων Βαρνάβα και Ιλαρίωνος)

- Καλοπαναγιώτης (Μονή Αγίου Ιωάννου Λαμπαδιστή)
- Μονή Παναγίας του Κύκκου
- Παναγιά
- Τάλα
- Έμπα
- Πάφος
- Γεροσκήπου

Βυζαντινή τέχνη στην Κύπρο – Ανατολικά

Σημαντικά προσκυνήματα ● Λευκωσία Πέρα Χωριό (Εκκλησία Αγίων Αποστόλων)

- Κελλιά (Εκκλησία Αγίου Αντωνίου)
- Σωτήρα
- Παραλίμνι
- Αγία Νάπα
- Λάρνακα

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΚΥΠΡΟΣ

Λευκωσία

Λεωφόρος Λεμεσού 19, Τ. Θ. 24535, 1390 Λευκωσία

Τηλ: +357 22 69 11 00 Φαξ: + 357 22 33 16 44

E-mail: cytour@visitcyprus.com

ΕΛΛΑΔΑ

Αθήνα

Ξενοφώντος 2, 3ος όροφος,
(εντός της Πρεσβείας της Κυπριακής Δημοκρατίας)
10557 Αθήνα

Τηλ.: + 30 210 3610178 + 30 210 3610057

Φαξ: + 30 210 3644798

E-mail: cto_athens@cyta.gr

www.visitcyprus.com

430.02.13